

PRESUDA SUDA (šesto vijeće)

6. prosinca 1990.(*)

„Carina – Porez na promet na uvoz – Krivotvoren novac”

U predmetu C-343/89,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koji je uputio Finanzgericht München (Financijski sud u Münchenu), Savezna Republika Njemačka, u postupku koji se vodi pred tim sudom između

Maxa Witzemanna

i

Hauptzollamt München-Mitte

o tumačenju članaka 3. i 9. te članaka 12. do 29. Ugovora o EEZ-u kao i članka 2. Šeste direktive Vijeća 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakonodavstava država članica koja se odnose na poreze na promet – zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za razrezivanje (SL L 145, str. 1.),

SUD (šesto vijeće),

u sastavu: G. F. Mancini, predsjednik vijeća, T. F. O'Higgins, M. Díez de Velasco, C. N. Kakouris i P. J. G. Kapteyn, suci,

nezavisni odvjetnik: F. G. Jacobs,

tajnik: J. A. Pompe, zamjenik tajnika,

uzimajući u obzir očitovanja koja je za Komisiju Europskih zajednica podnio Jörn Sack, pravni savjetnik, u svojstvu agenta,

uzimajući u obzir izvještaj za raspravu i nakon usmenog postupka održanog 2. listopada 1990.,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 25. listopada 1990.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Rješenjem od 21. lipnja 1989., koje je Sud zaprimio 6. studenog 1989., Finanzgericht München (Financijski sud u Münchenu) uputio je Sudu na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u zahtjev za prethodnu odluku o tumačenju članaka 3. i 9. te članaka 12. do 29. Ugovora o EEZ-u kao i članka 2. Šeste direktive Vijeća 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakonodavstava država članica koja se odnose na poreze na promet – zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za razrezivanje (SL L 145, str. 1., u dalnjem tekstu: Šesta direktiva).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Maxa Witzemanna i Hauptzollamta München-Mitte (Glavna porezna uprava München-Mitte, u dalnjem tekstu: Hauptzollamt), koji se tiče plaćanja carine i poreza na dodanu vrijednost (u dalnjem tekstu: PDV) na uvoz povodom unošenja krivotvorenih novčanica u Saveznu Republiku Njemačku.
- 3 Presudom Landgerichta München I (Zemaljski sud München I) od 16. veljače 1982. M. Witzemann osuđen je na zatvorsku kaznu zbog krivotvorenja novca, što je prekršaj koji se kažnjava u skladu s člankom 146. i dalnjim člancima Strafgesetzbucha (Kazneni zakonik). Tom presudom, koja je pravomoćna, utvrđeno je da je 1981. godine M. Witzemann unio na državno područje Savezne Republike Njemačke pošiljku krivotvorena novca Sjedinjenih Američkih Država, koju je preuzeo u Italiji.
- 4 Na osnovi te presude Hauptzollamt naplatio je M. Witzemann carinu i PDV na uvoz krivotvorenog novca. Carina je očito naplaćena zbog toga što nije dokazano da roba potjeće iz Zajednice.
- 5 M. Witzemann podnio je žalbu protiv te odluke Finanzgerichtu München (Financijski sud u Münchenu) tvrdeći da je naplata carine i PDV-a na uvoz protivna članku 9. i člancima 12. do 29. Ugovora.
- 6 Finanzgericht (Financijski sud) stoga je prekinuo postupak i postavio Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Treba li odredbe Ugovora o EEZ-u (članak 3. točku (b), članak 9. stavak 1., članke 12. do 29.) i Šestu direktivu Vijeća 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakonodavstava država članica koja se odnose na poreze na promet – zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za razrezivanje (članak 2. stavak 2.) tumačiti na način da država članica nema pravo naplaćivati carine i porez na promet na nezakonito uvezenu robu, čija je proizvodnja i prodaja – kao što je slučaj s krivotvorenim novcem – zabranjena u svim državama članicama?”
- 7 Za potpuniji prikaz pravnog okvira, činjenica u glavnom postupku, tijeka postupka i očitovanja podnesenih Sudu upućuje se na izvještaj za raspravu. Ti dijelovi spisa u nastavku se spominju ili razmatraju samo u mjeri u kojoj je to potrebno za obrazloženje odluke Suda.
- 8 Valja istaknuti da se pitanje koje je uputio nacionalni sud sastoji od dva dijela, od kojih se jedan odnosi na nametanje carine, a drugi na naplatu PDV-a na uvoz krivotvorena novca.

Carina

- 9 Budući da iz spisa predmeta u glavnom postupku ne proizlaze jasno razlozi zbog kojih je Hauptzollamt naplatio carinu na pošiljku krivotvorenog novca koji je došao iz druge države članice, najprije valja naglasiti da se carina pri uvozu može naplatiti samo na robu koja je uvezena na carinsko područje Zajednice iz treće zemlje, a ne na robu koja dolazi iz neke druge države članice (članak 9. i članci 12. do 15. Ugovora).
- 10 Stoga prvi dio pitanja treba shvatiti na način da se njime u biti nastoji utvrditi može li u slučaju uvoza krivotvorena novca na carinsko područje Zajednice nastati porezni dug.
- 11 U presudama od 26. listopada 1982., Wolf (C-221/81, Zb., str. 3681.), i Einberger I (C-240/81, Zb., str. 3699.), Sud je presudio da carinski dug ne nastaje pri uvozu opojnih droga koje nisu predmet distribucije koju strogo nadziru nadležna tijela radi uporabe u medicinske i znanstvene svrhe.
- 12 Sud je došao do tog zaključka primjetivši da su uvoz i trgovanje opojnim drogama, osim kada je riječ o tim strogo nadziranim putevima distribucije, zabranjeni u svim državama članicama u skladu s međunarodno preuzetim obvezama u tom području. Zaključio je da carinski dug ne može nastati prilikom uvoza droge kojom se ne smije trgovati niti je se smije integrirati u gospodarstvo Zajednice.
- 13 Sud je istaknuo i da uspostava zajedničke carinske tarife, propisane člankom 3. točkom (b) Ugovora, ulazi u područje ciljeva koji su Zajednici dodijeljeni člankom 2. i smjernica za funkcioniranje carinske unije koje su utvrđene u članku 29. Uvoz droge u Zajednicu, koji može dovesti samo do kazni na temelju kaznenog prava, nije ni na koji način povezan s tim ciljevima i smjernicama.
- 14 Taj je stav još primjereni kada je riječ o krivotvorenu novcu. Krivotvoreni novac obuhvaćen je i jednom međunarodnom konvencijom, i to Međunarodnom konvencijom o sprječavanju krivotvorenja novca (Zbirka ugovora Lige naroda, 1930. – 1931., sv. CXII., str. 371.), čije su stranke trenutačno sve države članice EU-a osim Velikog Vojvodstva Luksemburga, i čijim se člankom 3. od ugovornih stranaka zahtijeva kažnjavanje kao neposrednog kaznenog djela svake prijevarne izrade ili mijenjanja novca, prijevarnog stavljanja u optjecaj krivotvorena novca, unošenja u zemlju ili primanja odnosno pribavljanja krivotvorena novca s ciljem njegova stavljanja u optjecaj i uz spoznaju da se radi o krivotvorenu novcu. Osim toga, u svim državama članicama zabranjena je izrada, posjedovanje, uvoz i trgovanje krivotvorenim novcem, bilo domaćim ili stranim.
- 15 Iz toga slijedi da je u svim državama članicama apsolutno zabranjen uvoz i stavljanje u optjecaj krivotvorena novca, dok su trgovanje opojnim drogama i njihova uporaba dopušteni u medicinske i znanstvene svrhe.
- 16 Na prvi dio pitanja stoga valja odgovoriti da pravo Zajednice treba tumačiti na način da u slučaju uvoza krivotvorena novca na carinsko područje Zajednice ne može nastati carinski dug.

PDV na uvoz

- 17 U drugom dijelu pitanja nacionalni sud u biti nastoji utvrditi treba li članak 2. Šeste direktive tumačiti na način da se na uvoz krivotvorena novca u Zajednicu može naplatiti PDV.
- 18 Sud je u presudi od 28. veljače 1984., Einberger II (C-294/82, Zb., str. 1177.) već zaključio da PDV na uvoz i carina imaju usporediva bitna obilježja s obzirom na to da proizlaze iz činjenice uvoza robe u Zajednicu, nakon koje slijedi distribucija te robe gospodarskim putevima država članica, i s obzirom na to da oboje čine dio prodajne cijene koju naredni trgovci u lancu obračunavaju na sličan način. Njihovu usporednu narav potvrđuje činjenica da se člankom 10. stavkom 3. Šeste direktive države članice ovlašćuju povezati oporezivni događaj i datum dospijeća PDV-a na uvoz s nastupom oporezivog događaja i datumom nastupa obveze obračuna carinskih davanja.
- 19 Sud je stoga zaključio da nezakonit uvoz droge u Zajednicu, koji može dovesti samo do kazni na temelju kaznenog prava, nije ni na koji način povezan s odredbama Šeste direktive kojima se određuje osnovica za razrezivanje te slijedom toga ni s nastankom duga na temelju PDV-a.
- 20 Iz gore navedenih razloga povezanih s carinom razmatranja Suda o nezakonitu uvozu droge primjenjuju se *a fortiori* na uvoz krivotvorena novca.
- 21 Stoga na drugi dio pitanja koje je uputio Finanzgericht München (Financijski sud u Münchenu) valja odgovoriti da članak 2. Šeste direktive Vijeće 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakonodavstava država članica koja se odnose na poreze na promet – zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za razrezivanje treba tumačiti na način da se porez na dodanu vrijednost na uvoz ne može naplatiti kada je riječ o uvozu krivotvorena novca u Zajednicu.
- 22 Ni ta odluka ni odluka povezana s carinom ni na koji način ne utječu na ovlasti država članica kada je riječ o procesuiranju povreda njihovih propisa protiv krivotvorenenja novca i izricanju odgovarajućih kazni sa svim posljedicama koje takve kazne uključuju, bilo financijske bilo neke druge naravi.

Troškovi

- 23 Troškovi podnošenja očitovanja Sudu koje je imala Komisija Europskih zajednica ne nadoknađuju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je суду da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD (šesto vijeće),

odlučujući o pitanju koje mu je Finanzgericht München (Financijski sud u Münchenu) uputio rješenjem od 21. lipnja 1989., odlučuje:

- Pravo Zajednice treba tumačiti na način da u slučaju uvoza krivotvorena novca na carinsko područje Zajednice ne može nastati carinski dug.**

2. Članak 2. Šeste direktive Vijeća 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakonodavstava država članica koja se odnose na poreze na promet – zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za razrezivanje treba tumačiti na način da se porez na dodanu vrijednost na uvoz ne može naplatiti kada je riječ o uvozu krivotvorena novca u Zajednicu.

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 6. prosinca 1990.

[Potpisi]

* Jezik postupka: njemački